

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2025**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, INTRODUCERE ÎN
PED. - ED. TIMPURIE ȘI CURRICULUMUL PT. ED. TIMPURIE A COPIILOR SUB 3 ANI,
METODICA DESF. ACTIV. INSTR. - EDUC. ÎN CREȘĂ ÎN LB. RROMANI MATERNĂ ȘI
METODICA DESF. ACTIV. INSTR. - EDUC. ÎN CREȘĂ ÎN LB. ROMÂNĂ**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A. Limba și literatura rromani maternă (20 de puncte)

Drabaren o tēksto thaj xramosaren nūmaj rromanesθe so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

*Kana avri si šil thaj o brišind del,
Savorri munri familia andre bešel.
Ame, e čhave, k-o tatipen ačas,
Amare manušenča o vaxt šukar nakhas.*

*K-o televizòro cira vaxt dikhas,
E dokumentàrură ame but kamas.
Plačal amen p-o internèto te rodas
Khelimata vi rromani mùzika te ašunas.*

*O pāpus sboril amenqe paramiča
Thaj del amen but lačhe svàtură.
Te avas butārne, pakivale vi kanutne
Thaj k-i škòla e maj lačhe siklòvne.*

*Mirre familiaqo barvalipen
Si kaj o Devel dinās amen lošalipen
Khešanas šukar bută te keras,
Jekh baxtali familia te avas.*

(Mirri šukar familia, palal o Jonel Kordovan)

1. Arakhen e antonimură vaš e alava: *avri, tatipen, bešel!* **3 pùntkură**
2. Nakhaven i sintagma „i šukar familia” ka-e savorre kèzură, nūmaj ka-o jekhipen! **6 pùntkură**
3. Nakhaven i kernavni/ o vërbo „bešel” ka-o nakhlo vaxt e indikativone modosqo. **6 pùntkură**
4. Ambolden and-i rumunikani čhib e anglutne duj stròfe andar i poezia dini maj opre! **5 pùntkură**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

Într-o sâmbătă pe la prânz, un pic după ora la care copiii cei mai mici se întorceau de la școală, iar o parte dintre cei mai mari intrau la ore, dacă ai fi stat pe băncuța din fața blocului-turn aflat chiar pe granița dintre un cartier înverzit de la marginea Piteștiului și drumul spre gară, l-ai fi văzut pe Mădălin ieșind din bloc și fugind spre Complex cât îl țineau picioarele. Deloc întâmplător, chiar erau câteva femei pe băncuță. Doamna Udrea, doamna Pană, doamna Petrescu, prietenele mamei lui Mădălin. Băiatul a salutat în fugă [...].

Și a dispărut ca o mașină de curse, gonind pe aleea mărginită de gard viu.

(Veronica D. Niculescu, Toți copiii librăresei)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la fragmentul de mai sus:

1. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte din textul dat: *cartier, prietenele*. **2 puncte**
 2. Scrieți două cuvinte care conțin diftong din următoarea secvență: *Deloc întâmplător, chiar erau câteva femei pe băncuță. Doamna Udrea, doamna Pană, doamna Petrescu, prietenele mamei lui Mădălin*. **2 puncte**
 3. Rescrieți diminutivul din textul dat. **2 puncte**
 4. Indicați ce parte de vorbire sunt cuvintele subliniate în enunțul... *I-ai fi văzut pe Mădălin ieșind din bloc și fugind spre Complex*. **2 puncte**
 5. Transcrieți prima propoziție subordonată din fragmentul dat. **2 puncte**
 6. Redactați un text de maximum o pagină, în care să prezentați particularitățile unui basm popular inclus în programa de concurs. **10 puncte**
- În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:
- definirea conceptului de *basn popular*;
 - precizarea a două trăsături ale *basmului popular*, existente în opera literară selectată;
 - prezentarea detaliată a uneia dintre cele două trăsături precizate, valorificând textul ales;
 - exprimarea unui punct de vedere cu privire la mesajul operei literare selectate.

Notă! Pentru **conținutul** textului veți primi **7 puncte**, iar pentru **redactarea** textului veți primi **3 puncte** (*organizarea ideilor în scris și utilizarea limbii literare – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 1 punct; ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate și încadrare în limita de spațiu indicată – 1 punct*).

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Redactați un eseu structurat de maximum două pagini, în care să prezentați *relația dintre joc și învățare*, din perspectiva educației timpurii.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- definirea conceptelor de *joc*, respectiv de *învățare*, în educația timpurie;
- prezentarea rolului cadrului didactic în activitățile de joc și învățare;
- argumentarea unui punct de vedere privind *relația dintre joc și învățare*, din perspectiva educației timpurii.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **15 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris și utilizarea limbii literare și a limbajului de specialitate – 2 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 1 punct; ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate – 1 punct; încadrare în limita de spațiu indicată – 1 punct*).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum o pagină.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba rromani maternă (15 puncte)

Xramosaren, and-e 15-20 rëndură, and-i rromani vaj rumunikani čhib, palal O didaktikano projektisaripen – e dokumenturenqo keripen vaś o didaktikano projektisaripen. And-o tumaro xramosaripen vakărena palal:

- So si o didaktikano projektisaripen? **5 pùntură**
- I kalendaristikani planifikàcia vaś jekh kurko **5 pùntură**
- O projèkto vaś i didaktikani aktività (tèma, res, obijektivură, didaktikane evenimèntură) **5 pùntură**

B. Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba română (15 puncte)

a) Definiți conceptul de *activitate liber-aleasă*, din perspectiva organizării și realizării activităților ludice și de învățare în educația timpurie. **5 puncte**

b) Descrieți modul în care pot fi organizate și realizate *activitățile liber-alese pentru copiii sub 3 ani*, ținând cont de următoarele repere:

- precizarea a două *activități liber-alese*, desfășurate cu copiii sub 3 ani **4 puncte**
- descrierea uneia dintre cele două *activități liber-alese* indicate, cu exemplificare din activitatea didactică **6 puncte**